

מטרה

1. מטרת הוראה זו היא להבהיר את הזכויות השונות לאזרחים עובדי צה"ל הפורשים פרישה טבעית.

הגדרות

1. גיל פרישת חובה - המועד שבו ניתן לחייב עובד לפרוש הינו גיל 67 לגבר ולאשה. משמע היחידות לא יפנו לנשים בטרם תגיענה לגיל 67, אלא אם האישה מבקשת לפרוש טבעית ע"פ חוק והינה עומדת בשנתון הנ"ל.
2. גיל פרישה – הגיל שבו עובד זכאי לפרוש מהעבודה לגמלאות הוא 62 עד 65 לנשים (כמפורט בטבלה בסעיף 3 ו 67 לגברים, בכפוף לקבוע בחוק גיל הפרישה התשס"ד 2004 כפי שיעודכן מעת לעת.
3. נשים אשר מעוניינות לפרוש טרם גיל פרישת חובה, יכולות לעשות זאת כמפורט בטבלת שנתוני גיל פרישה עבור הנשים :

שנת לידה	גיל הפרישה
1960	62 ו 41 חודשים
1961	62 ו 81 חודשים
1962	63
1963	63 ו 41 חודשים
1964	63 ו 61 חודשים
1965	63 ו 91 חודשים
1966	64
1967	64 ו 31 חודשים
1968	64 ו 61 חודשים
1969	64 ו 91 חודשים
1970 ומעלה	65

שיטה

4. עובדת המבקשת לפרוש מחמת גיל (מגיל 62 ואילך) חייבת להצהיר על כך בכתב, שלושה חודשים לפחות ממועד הפרישה הרצוי, בהתאם להצהרה המופיעה בנספח א' להוראה זו.

שם הוראה : פרישה טבעית	מספר : 21-21	כותב ההוראה : מדור פרישה וסיומי העסקה
עמוד 1 מתוך 10	תאריך עדכון אחרון : 31/03/2025	



5. בהתאם לתקנות קרנות הפנסיה - מועד הפרישה נקבע ע"פ תאריך הלידה של העובד/ת ומכאן מועדי פרישה ביום הראשון של החודש הלועזי העוקב.
6. עובדים ללא תאריך לידה (יום וחודש) יפרשו ב- 1 יולי, בהתאם לתקנות קרנות הפנסיה. תאריך הלידה של עובדים אלו לצורך קביעת תאריך הפרישה יהיה 30.06.XX.
7. הטיפול בפרישה מחמת גיל מתחיל אל מול היחידות, כשנה לפני הפרישה בראיון מפקד יחידה.
8. מדור פרישה וסיומי העסקה יפיץ לסמכויות הודעת התראה לפרישה עבור העובדים שעתידים לפרוש בשנה הקרובה. הסמכויות יפצו הדוחות לשטח ויוודאו זימון העובדים לראיון בפני מפקדם – מצ"ב **בנספח ב'** פורמט סיכום ראיון מפקד.
9. כשמונה חודשים לפני הפרישה יזומנו העובדים ליום עיון/הכנה לפרישה וזאת על מנת להתעדכן בזכויותיהם לקראת פרישתם.
10. תהליך פרישה טבעית ינוהל ע"י מערכת אנשים, כלל החומרים הרלוונטיים לתהליך הפרישה יקוטלגו במערכת אנשים, לרבות טופס 793.
11. בטופס 793 (נספח ג' להוראה זו) יצוין מועד הפרישה (1 לחודש) ובציון סיבת סיום עבודה – 76 (פרישה טבעית).
12. **דחיית פרישה** – עובד/ת אשר מבקש/ת להיות מועסק/ת מעל גיל 67, עליו/ה להגיש בקשה כתובה למפקדים. את הבקשה נדרש להעביר לסמכות וממנה למדור פרישה וסיומי העסקה.
13. מדור פרישה יבחן את הבקשה וישיב לסמכות. באחריות היחידה לעדכן את העובדים על ההחלטה הסופית של המרכז (אישורה או דחייתה) ואלה מחויבים לעדכן את העובד.

שם הוראה : פרישה טבעית	מספר : 21-21	כותב ההוראה : מדור פרישה וסיומי העסקה
עמוד 2 מתוך 10	תאריך עדכון אחרון : 31/03/2025	

זכויות העובדים בפרישה מחמת גיל :

14. עובד הפורש מחמת גיל זכאי לכל הנ"ל (בהינתן ועומד בדרישות לכל קצבה ומענק) :
- פנסיה חודשית מקרן הפנסיה בה הוא מבוטח.
 - דרגת פרישה – ע"פ הסכם שכר 03-2024, החל מה 1/5/2024 ועד ה 31/12/2027 (שנות ההסכם בלבד), סוכם על מתן דרגה בפרישה על תנאי עמידה בכללי הזכאות, כמפורט **בנספח ה'** "פקודת זכאות לדרגות בפרישה טבעית".
 - קצבת זקנה מביטוח לאומי.
 - פדיון חופשה צבורה – בכפוף להוראה 12-80.
 - מענק פרישה - מכפלה של 2.33% ב"משכורת הקובעת למענק פרישה ופיצויים" ובמספר חודשי תשלום בפועל מ- 1 ינואר 1973. "המשכורת הקובעת למענק פרישה ופיצויים" מורכבת מ"ברוטו למבטחים" (למי שאינו בחלקיות עבודה בשל נכות "ברוטו למבטחים" זהה ל"מונה מבטחים") + 1/12 של קצובת ביגוד + 1/12 של קצובת הבראה. מענק זה משולם ע"י מופ"ת סמוך לאחר הפרישה.
- לדוגמא :** עובד שה"משכורת הקובעת" שלו היא 8,000 ש"ח ועבד מ- 01/01/1976 עד 01/01/2006 (30 שנה = 360 חודשים), יחושב מענק פרישה כדלקמן :
- $$8,000 * 360 * 2.33\% = 67,104 \text{ ₪}$$
- יצוין כי לעובד אשר הועסק במשרה חלקית תחושב תקופת העסקה בחלקיות משרה באופן היחסי לחלקיות המשרה.
- לדוגמא :** תקופת העסקה של 20 חודשים ב – 50% משרה תחושב לצורך חישוב הזכאות למענק פרישה כאילו הועסק העובד 10 חודשים במשרה מלאה.
- ו. פדיון ימי מחלה - פורש זכאי לפיצוי בגין ימי מחלה שלא נוצלו מיום תחילת עבודתו ועד ליום פרישתו בפועל בתנאים המפורטים להלן :
- פורש שניצל מעל 65% מימי זכאותו למחלה – לא יהיה זכאי לכל פדיון.
 - פורש שניצל בין 36% - 65% מימי זכאותו, יהיה זכאי ל – 6 ימי שכר עבור כל 30 יום שלא ניצל.
 - פורש שניצל פחות מ 36% מימי זכאותו, יהיה זכאי ל – 8 ימי שכר עבור כל 30 יום שלא ניצל.
 - הזכאות לפיצוי תהיה על בסיס המשכורת הקובעת למענקים.
 - מענק זה משולם ע"י מופת סמוך לאחר הפרישה.

שם הוראה : פרישה טבעית	מספר : 21-21	כותב ההוראה : מדור פרישה וסיומי העסקה
עמוד 3 מתוך 10	תאריך עדכון אחרון : 31/03/2025	



- אופן חישוב הזכאות לפדיון ימי מחלה :

$$\frac{\text{מספר ימי הזכאות למחלה כפול 6 או 8}}{\text{משכורת קובעת}} \times \text{X}$$

$$\frac{30}{21.67}$$

* יצוין כי הבסיס הנ"ל של 21.67 מתייחס למי שעובד חמישה ימים בשבוע. למי שעובד שישה ימים – הבסיס הינו 25.

דוגמא :

סה"כ ימי זכאות למחלה (בכל תקופה ההעסקה) : 500

סה"כ ניצול ימי מחלה (בכל תקופת ההעסקה) : 200

יתרה ימי זכאות : 300

אחוז ניצול לצורך זכאות – $200/500 = 40\%$

משכורת קובעת לצורך חישוב 8,000

ניצול מזכה ב – 6 ימי מחלה על כל 30 יום שלא נוצלו ולכן פדיון ימי מחלה של העובד יהיה :

$$\frac{8,000}{21.67} \times \frac{6}{30} \times 300 = \text{₪ } 22,150$$

ז. מענק שנים עודפות (מענק מעל 35 שנה) - עובד יהיה זכאי למענק בתנאי שהועסק מעל 420 חודשי עבודה מלאים כעובד צה"ל (דהיינו מעל 35 שנה) וצבר נכון למועד פרישתו 70% פנסיה. המענק הינו חד-פעמי, משולם בעת פרישה בפועל ע"י מופ"ת ומחושב כמכפלת הגורמים הבאים :

- מספר חודשי עבודה מלאים כאזרח עובד צה"ל (מעבר ל-420).
- השכר הקובע למענק מעל 35 שנה (מופיע בנתונים גולמיים בתלוש האחרון עם פירוט חשבון סופי).
- 6.25%.

דוגמא :

עובד שנכון למועד פרישתו הועסק כאזרח עובד צה"ל במשך 40 שנה זכאי למענק בגין 5 שנים נוספות (60 חודשים), בהנחה ששכרו הקובע לפנסיה הוא 10,000 ₪,

$$6.25\% \times 10,000 \times 60 = 37,500$$

החישוב הינו כדלהלן :

רמ"ד אחראי לעדכונים ושינויים : רמ"ד פרישה וסיומי העסקה

** הוראה זו כתובה בלשון זכר אך מתייחסת לשני המינים

שם הוראה : פרישה טבעית	מספר : 21-21	כותב ההוראה : מדור פרישה וסיומי העסקה
עמוד 4 מתוך 10		תאריך עדכון אחרון : 31/03/2025



21-21

פרישה טבעית

נוסח מעודכן לתאריך : 31/03/2025

נספח א'

יחידה _____

אל: מרכז תע"ץ – מדור פרישה

טלפון _____

פקס _____

הצהרה לאשה אשר מבקשת לפרוש בטרם תגיע לגיל 67**1. אני הח"מ :**

מספר עובדת	שם משפחה	שם פרטי	יחידה	תחילת העבודה

מצהירה בזאת שעל פי חוק גיל פרישה התשס"ד - 2004, הנני זכאית לפרוש מעבודתי בגיל בו זכאי גבר בן גילי לפרוש.

ולכן מבקשת אני לפרוש בהגיעי לגיל _____ ובמועד

1 יולי ☐	1 ינואר ☐
1 אוגוסט ☐	1 פברואר ☐
1 ספטמבר ☐	1 מרץ ☐
1 אוקטובר ☐	1 אפריל ☐
1 נובמבר ☐	1 מאי ☐
1 דצמבר ☐	1 יוני ☐

לסמן את המועד המבוקש

* יש להודיע על ההחלטה לפרוש מהעבודה 90 ימים לפחות ממועד הפרישה הרצוי, עפ"י התקנון של חברת מבטחים.

חתימת מפקד היחידה _____

חתימת העובדת _____

תאריך _____

שם הוראה : פרישה טבעית	מספר : 21-21	כותב ההוראה : מדור פרישה וסיומי העסקה
עמוד 5 מתוך 10	תאריך עדכון אחרון : 31/03/2025	



הנדון: סיכום ראיון התראה לפרישה

מספר עובד/ת	שם משפחה	שם פרטי	יחידה	תחילת העבודה
-------------	----------	---------	-------	--------------

1. במועד ____ / ____ / ____ זומן העובד לראיון התראה לפני פרישה.
2. העובד עומד כי עתיד לפרוש בתאריך ____ / ____ / ____.
3. המפקד יעדכן את העובד כי בימים אלו יקבל מעטפת פרישה דרך קצין האזרחים ביחידתו, בה מצויים כל החומרים על פרישתו.
4. המפקד יציין בפני העובד כי מידי שנה מתקיים קורס הכנה לפרישה מטעם מרכז תע"ץ, עליו יקבל פרטים בהמשך.
5. המפקד יציין בפני העובד את נוהל הורים שכולים ובאם העובד נמנה עם אוכלוסייה זו, יביא החוק בפני העובד ויאפשר העסקתו עד גיל 71 במשרה מלאה או במשרה חלקית, לאחר מסירת הצהרה למרכז תע"ץ.
6. המפקד יעדכן את העובד כי עליו לפנות לסניף מבטחים לשם מימוש זכויותיו לקראת פרישתו.
7. המפקד יבקש לשמוע את העובד, בדגש על ראייתו כלפי תפקידו, היחידה והארגון.

8. המפקד יציע לעובד אופציה להתנדב באם יחפוץ.
9. סיכום נציג הועד : _____
10. סיכום דברי המפקד : _____

חתימת מפקד היחידה

שם הוראה : פרישה טבעית	מספר : 21-21	כותב ההוראה : מדור פרישה וסיומי העסקה
עמוד 6 מתוך 10		תאריך עדכון אחרון : 31/03/2025



21-21

פרישה טבעית

נוסח מעודכן לתאריך : 31/03/2025

נספח ג' – טופס 793

אל : מרכז תע"צ - מדור פרישה

דיווח על סיום העסקה של ע"צ

(התפטרות/ פיטורין/ פרישה)

מספר עובד/ת	שם משפחה	שם פרטי	יחידה	תחילת העבודה

					הודעה מוקדמת על פיטורין/ התפטרות נמסרה בתאריך :
יום	חודש	שנה			

שנה	חודש	יום	סיבת הפסקת עבודה	תאריך הפסקת עבודה *			

***יש לציין את היום שהעובד כבר לא נוכח בעבודה**

תאריך _____ חתימת המפקד _____

(מס' אישי) (דרגה) (שם משפחה) (שם פרטי)

התפטר מסיבה (יש לצרף טופס 1-793 הודעה על הפסקת עבודה)			
78	התפטרות מרצון	79	נישואין
72	בריאותית	83	מחלת בן משפחה
80	לידה	81	גיוס לחובה/קבע
84	העתקת מקום מגורים	85	גיוס למשטרה/ מג"ב

פרש מסיבה	
20	פרישה מוקדמת בתנאי גיל 67 (גברים)
21	פרישה מוקדמת בתנאי גיל 67 (נשים)
95	פרישת נכות
76	פרישה טבעית

פוטר מסיבה	
86	אי התאמה
90	עובד זמני
73	ביטול תקן
94	פוטר בתום חוזה אישי
92	צמצומים
71	סיום לימודים חניכים
99	סיכול חוזה

שם הוראה : פרישה טבעית	מספר : 21-21	כותב ההוראה : מדור פרישה וסיומי העסקה
עמוד 7 מתוך 10		תאריך עדכון אחרון : 31/03/2025



נספח ה' – פקודה בנושא דרגות פרישה טבעית אשר הופצה בחודש אפריל 2024.

344 אכ"א
תע"ץ מרכז
הפרט ענף
30 סימוכין
2025 31 מרץ
ב' ניסן תשפ"ה

תפוצת רע"ני/ רמ"די אזרחים בסמכויות
מרכז תע"ץ – ר' מרכז/ רע"נים/ סגל

הנדון: מדיניות בנושא דרגות בפרישה טבעית

כללי

1. במסגרת הסכם שכר 2024 הוחלט על מתן דרגה לפורשים בגיל פרישה לפי חוק פרישה התשס"ד.
2. חשוב לציין כי ההחלטה על מתן דרגות בפרישה טבעית התקבלה בשל העובדה כי מדובר באוכלוסייה יקרה לצה"ל, אשר עבדה שנים כה רבות ושאינה מתוגמלת ולא תהנה מהסכם השכר החדש, למעט תגמול זה.
3. דרגת הפרישה תסייע לעובדים אלה להגדיל את המענקים החד פעמיים ולא תהייה לה כל השפעה על קצבת הפנסיה לה העובד זכאי.
4. דרגות הפרישה יינתנו בין התקופות 01.05.2024 ועד ליום 31.12.2027.

מטרה

5. מטרת מסמך זה הינה לפרט את הקריטריונים המזכים בקבלת דרגה בפרישה טבעית, אופן הדיווח וההזנה.

הגדרות

6. גיל פרישה טבעית - לפי חוק גיל פרישה התשס"ד 2004 עבור גבר 67 ואישה בין הגילאים 62-67 ע"פ בחירתה במועד פרישתה.

שם הוראה : פרישה טבעית	מספר : 21-21	כותב ההוראה : מדור פרישה וסיומי העסקה
עמוד 8 מתוך 10	תאריך עדכון אחרון : 31/03/2025	



21-21

פרישה טבעית

נוסח מעודכן לתאריך : 31/03/2025

שיטה

7. עובד אשר יגיע לגיל פרישה טבעית יהיה זכאי לקבלת דרגה בהתאם לתבחינים הבאים :
- א. העובד הגיע לגיל פרישה סופי ומוחלט.
- ב. דרגת פרישה כאמור תוענק רק לעובדים אשר דורגו בכל שלוש השנים שקדמו להענקת הדרגה בחו"ד 1 או בחו"ד 2.
8. דרגת הפרישה תוזן כחודש לפני מועד הפרישה הסופי.
9. הדרגות יינתנו בהתאם לתבחינים המפורטים בנספח א'.

דגשים

10. באם תוזן הדרגה ולאחריה תאושר דחיית פרישה , תבוטל הדרגה לאלתר.
11. דרגות הפרישה יוזנו על ידי מדור פרישה בלבד.
12. תוקף מדיניות זו החל מפרסום מסמך זה .
2. ידיעתכם ועדכון מפקדי היחידות בהתאם.

בברכה,

אע"צ חוה שושני

רמ"ד פרישה וסיומי העסקה

שם הוראה : פרישה טבעית	מספר : 21-21	כותב ההוראה : מדור פרישה וסיומי העסקה
עמוד 9 מתוך 10	תאריך עדכון אחרון : 31/03/2025	



21-21

פרישה טבעית

נוסח מעודכן לתאריך : 31/03/2025

פירוט דרגות פרישה

קבוצת אוכלוסייה (דירוג ודרגה נוכחיים)	דרגה שתינתן כדרגת פרישה
מח"ר, עיתונאים, עיתונאי גל"צ, פסיכולוגים, מהנדסים וטכנאים - דרגה +43 מנהלי, מחסנאים ומעתדים - דרגה +22 מנ"ע ובוחנים - רמת שכר 19 מקצ"ט - דרגה +16	מח"ר, עיתונאים, עיתונאי גל"צ, פסיכולוגים, מהנדסים וטכנאים - דרגה 44 מנהלי, מחסנאים ומעתדים - דרגה 23 מנ"ע ובוחנים - רמת שכר 20 מקצ"ט - דרגה 17
מח"ר, עיתונאים, עיתונאי גל"צ, פסיכולוגים, מהנדסים וטכנאים - דרגה 43 מנהלי, מחסנאים ומעתדים - דרגה 22 מקצ"ט - דרגה 16	מח"ר, עיתונאים, עיתונאי גל"צ, פסיכולוגים, מהנדסים וטכנאים - דרגה +43 מנהלי, מחסנאים ומעתדים - דרגה +22 מקצ"ט - דרגה +16
מח"ר, עיתונאים, עיתונאי גל"צ, פסיכולוגים, מהנדסים וטכנאים - דרגה 42 / +42 מנהלי, מחסנאים ומעתדים - דרגה 21 / +21 מקצ"ט - דרגה 15 / +15 אומנים - דרגה י"ג-1 / י"ד רב אומן - דרגה +35	מח"ר, עיתונאים, עיתונאי גל"צ, פסיכולוגים, מהנדסים וטכנאים - דרגה 43 מנהלי, מחסנאים ומעתדים - דרגה 22 מקצ"ט - דרגה 16 אומנים - דרגה י"ד-1 רב אומן - דרגה 36
מח"ר, עיתונאים, עיתונאי גל"צ, פסיכולוגים, מהנדסים וטכנאים - דרגה +41 ומטה מנהלי, מחסנאים ומעתדים - דרגה +20 ומטה מקצ"ט - דרגה +14 ומטה אומנים - דרגה י"ג-1 ומטה רב אומן - דרגה 35 ומטה	דרגה אחת מעל הדרגה הנוכחית. בדירוגים בהם קיימת דרגת שהייה (+) תינתן הדרגה הבאה יחד עם דרגת +.
מנ"ע ובוחנים - רמת שכר 18	רמת שכר 19.
יתר הדירוגים והדרגות	אין זכאות

שם הוראה : פרישה טבעית	מספר : 21-21	כותב ההוראה : מדור פרישה וסיומי העסקה
עמוד 10 מתוך 10	תאריך עדכון אחרון : 31/03/2025	